

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادي ليد
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادي و حقوقي افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

**ADVANCING THE IDEAS FOR A PEACEFUL &
PROSPEROUS AFGHANISTAN**
RESEARCH & PUBLICATIONS DEPARTMENT

فهرست مطالب

۱ وزارت مالیه دریک سال اخیر 151 میلیارد افغانی عواید جمع آوری شده است

۲ پاکستان می‌خواهد از افغانستان میوه و سبزیجات وارد کند

۳ مسئولان زغال سنگ مورد نیاز وارد بازار می‌شود و قیمت‌ها کاهش می‌یابد

۴ قرارداد خدمات رهنمود هوایی میان وزارت ترانسپورت و شرکت گاک امضاء شد

۵ توافق افغانستان برای ایجاد دهلیز اقتصادی با چین، ازبکستان و قرقیزستان

۶ خواست اتاق تجارت و صنایع از حکومت برای حمایت از تولیدات داخلی

۷ علاقمندی 250 شرکت برای سرمایه گذاری در معادن آهن هرات و سرب غور

۸ دهلیز ترانسپورته از چین به افغانستان به‌گونه آزمایشی فعال شد

۹ یک خانم تاجر برنده رقابت داوطلبی تأمین زغال سنگ وزارت داخله شد

۱۰ وزارت صنعت و تجارت در آینده نزدیک 18 تُن جلغوزه سیاه به ایتالیا صادر می‌شود

۱۱ اولین محموله تجارته از طریق دهلیز اقتصادی به افغانستان رسید

۱۲ خوشبینی باغداران سمنگان از افزایش محصولات بادام

د مطالب فهرست

پاکستان له افغانستان څخه د کرنیزو محصولاتو پر وارداتو ټینګار څرګند کړ **۱۳**

پاکستان ته له افغانستان او ایران څخه د رومیانو او پیازو رسول پیل شول **۱۴**

بازار ته به د اړتیا وړ ډبرو سکاره راووځي او بیې به یې راټیټې شي - چارواکي **۱۵**

افغانستان، ازبکستان، چین او قرغزستان د ګډ اقتصادي دهلیز جوړولو هوکړه وکړه **۱۶**

کورني تولیدات حکومتي ملاتړ ته اړتیا لري **۱۷**

د چین- افغانستان د نوي اقتصادي دهلیز له لارې پر کانټینرونو بار ریل حیرتان ته راروان شوی **۱۸**

کورنیو چارو وزارت ته د ډبرو سکرو رسولو سیالي یوې میرمنې وګټله **۱۹**

په نږدې راتلونکې کې به 18 ټنه جلعوزي د ځمکې له لارې ایټالیا ته صادر شي **۲۰**

مالیې وزارت، پر کسبګرو او هټۍ-والو مالیه کمه کړه **۲۱**

امریکا له افغانستان سره 327 میلیون ډالرو مرسته کوي **۲۲**

په اروزګان ولایت کې د کونځلې کرکېله ډبره شوې **۲۳**

Table of CONTENTS

24 Finance ministry collects 151 billion AFN in last year officials

---

25 Pakistan to import fruits and vegetables from Afghanistan

---

26 Afghanistan hopes to join CPEC

---

27 Duty-free tomatoes and onions from Afghanistan, Iran start arriving in Pakistan

---

28 Officials dismiss concerns over shortage of coal during winter

---

29 IEA signs final agreement with UAE-based Company to run Afghan airports

---

30 New railway corridor to link Afghanistan and China

---

31 Expo opens in Kabul in bid to help boost local economy

---

32 250 companies submit bids for iron, lead mines in Afghanistan

---

33 First containers on the move on new China-Afghanistan corridor

---

33 Afghan businesswoman wins tender to supply Mol with coal

---

34 History in the making as 18 tons of pine nuts to be shipped overland to Italy

---

35 New road, rail link sees Chinese cargo arrive in Hairatan after only 11 days

---

36 Samanagan almond farmers happy with this year's yield

وزارت مالیه دریک سال اخیر 151 میلیارد افغانی عواید جمع‌آوری شده است

مسئولان وزارت مالیه گفته‌اند که در ربع اول سال مالی جاری توانسته‌اند 74 میلیارد افغانی عواید جمع‌آوری کنند و می‌افزایند سقف بودجه هم 231 میلیارد افغانی تعیین شده است.

رهبری این وزارت در نشست گزارش دهی سالانه تاریخ 8 سنبله، گفتند تمامی سیستم‌های این وزارت دوباره فعال، مبارزه قاطعانه با فساد اداری شروع و منابع عایداتی منسجم شده است و هم‌چنان افزوده که قرصه نهاد های بین‌المللی را که یک میلیارد و چهارصد میلیون افغانی می‌شود، نیز پرداخته است.

با این حال، وزارت مالیه می‌گوید که در مقایسه با روزهای نخست روی کار آمدن امارت اسلامی، عواید افزایش یافته و سطح فعالیت‌های اقتصادی در کشور نیز بلند رفته است.

گفتنی‌ست که این وزارت هم‌چنان برای تشویق سرمایه‌گذاران و مالیه دهندگان جرایم مالیاتی سال‌های گذشته را معاف کرده و نورم مالیات اصناف را از 1.5 به 0.5 درصد کاهش داده است.

پاکستان می‌خواهد از افغانستان میوه و سبزیجات وارد کند

باران‌های شدید در پاکستان پروسه انتقال مواد غذایی را مختل کرده و محصولات زراعتی را از بین برده است و سبب شده که نرخ میوه و سبزیجات در سراسر این کشور افزایش یابد. بنابراین، حکومت پاکستان برای حل این مشکل، تلاش دارد از کشورهای همسایه، به شمول افغانستان مواد غذایی وارد کند.

وزیر تجارت پاکستان گفته است که حکومت این کشور به یک توافق برای وارد کردن سبزیجات و سایر مواد غذایی از ایران و افغانستان نزدیک شده است. با این حال، سکتور خصوصی افغانستان می‌گوید هرچند خواهان گسترش تجارت با پاکستان است، اما اولویت آنان رسیدگی به نیازهای داخلی افغانستان است. مسوولان اتاق زراعت و مالداري افغانستان گفته‌اند که پاکستان تعرفه محصولات زراعتی را که خود افغانستان به آن نیاز دارد کاهش داده است. از این رو، نیاز است تا وزارت صنعت و تجارت نظارت جدی بر روند صادرات داشته باشد که افغانستان خود با کمبود سبزیجات و میوه‌جات روبه‌رو نشود.

نرخ سبزیجات در برخی از شهرهای پاکستان سه برابر افزایش یافته است، و بادنجان‌رومی و پیاز در پاکستان بیشتر از سایر مواد غذایی مصرف دارد و ماهانه ده‌ها هزار تُن هر کدام آن در این کشور مصرف می‌شوند.

در همین حال، آگاهان اقتصادی می‌گویند با توجه به سیلاب‌های اخیر در افغانستان مردم در داخل با کمبود مواد غذایی روبه‌رو خواهند شد. گفتنی‌ست که بارندگی‌ها و سیلاب‌های اخیر چه در پاکستان و چه در افغانستان زمین‌های زراعتی را به شدت تخریب کرده است و نگرانی‌ها از کمبود مواد غذایی بیش از هر زمان دیگر بیشتر شده است.

مسئولان زغال سنگ مورد نیاز وارد بازار می‌شود و قیمت‌ها کاهش می‌یابد

در آستانه فصل زمستان و بلند رفتن قیمت مواد سوختی در کشور، وزارت معادن و پترولیوم می‌گوید که به زودی زغال سنگ مورد نیاز را وارد بازار می‌کنند و قیمت‌ها را نیز کاهش می‌دهند. سخنگوی وزارت معادن و پترولیوم می‌گوید با کسانی که زغال سنگ را به قیمت بلند به فروش برسانند برخورد قانونی خواهند کرد. اما شماری از شهروندان کشور بهای مواد سوختی را کمر شکن می‌دانند. شماری از آگاهان اقتصادی هم به این باور اند که با توجه به بحران انرژی سوخت در جهان، زمستان سخت پیش روی همه کشورهاست، از این رو امارت اسلامی باید تدابیر خود را برای تهیه مواد سوخت به ویژه زغال سنگ داشته باشد. وزارت معادن و پترولیوم می‌گوید که برنامه‌ای را برای تامین مواد سوخت روی دست دارند و می‌خواهند که زغال سنگ مورد نیاز را پیش از رسیدن زمستان تامین کنند. مسئولان در وزارت صنعت و تجارت نیز می‌گویند که برای تهیه مواد سوختی گام‌های موثری را برمی‌دارند.

همه ساله مردم افغانستان در فصل سرما با مشکلات جدی دست و پنجه نرم می‌کنند. از اینکه دامنه فقر بر بنیاد آمارهای سازمان ملل گسترش یافته، نگرانی‌ها این است که آیا بسیاری از کسانی که درآمد اندک و یا هم در یک شبانه روز تنها یک وعده غذایی دارند می‌توانند مواد سوختی را در زمستان تهیه کنند یا خیر.

قرارداد خدمات رهنمود هوایی میان وزارت ترانسپورت و شرکت گاک امضاء شد

امارت اسلامی افغانستان گفته است که قرارداد خدمات رهنمود هوایی میان وزارت ترانسپورت و هوانوردی و شرکت "گاک" امارات متحده عربی، تاریخ 17 سنبله به امضاء رسید. به گفته معاون اقتصادی ریاست الوزرا، با عقد این قرارداد پروازهای بین‌المللی به افغانستان بیشتر خواهد شد و بر افزایش تجارت و ترانزیت اثرات مثبت خواهد داشت. وزیر وزارت ترانسپورت و هوانوردی می‌گوید که با عقد این قرارداد در بخش معیاری سازی بخش‌های میدان‌های هوایی، تربیه متخصصین، تامین مصونیت پروازها و جمع‌آوری عواید، گام‌های اساسی برداشته خواهد شد.

در همین حال، مسوولان شرکت گاک می‌افزایند که بر مبنای مفاد این قرارداد، در بخش ظرفیت سازی، تجهیز بخش‌های مورد نیاز و تصدیق دهی به کارکنان افغان، تلاش صورت خواهد گرفت و سعی دارند پروازهای بین‌المللی، تسهیلات و خدمات معیاری طبق کنوانسیون‌های جهانی را به صادر کنندگان و وارد کنندگان فراهم سازند. بر اساس معلومات، ماهیت این قرارداد به گونه مشارکت عامه و خصوصی بوده که بر مبنای آن، شرکت گاک، مجموعاً مبلغ 319 میلیون دالر سرمایه گذاری خواهد کرد. معیاد مجموعی این قرارداد مدت ده سال بوده که در شش ماه اول شرکت گاک، در بخش ظرفیت سازی و تجهیز بخش‌های مورد نیاز کار نموده و سپس، خدمات رهنمود هوایی را عرضه خواهد کرد.

توافق افغانستان برای ایجاد دهلیز اقتصادی با چین، ازبکستان و قرقیزستان

اداره خط آهن افغانستان گفته است که توافقنامه‌ای با چین، ازبکستان و قرقیزستان برای ایجاد دهلیز اقتصادی مشترک به امضاء رسانده است.

در بیانیه‌ای این اداره آمده است که افغانستان با ادارات خط آهن چین، ازبکستان و قرقیزستان برای ایجاد دهلیز اقتصادی مشترک توافقنامه امضاء کرده است.

این توافقنامه در پایان نشست دو روزه تاشکند، پایتخت ازبکستان به امضاء رسیده است.

اموال تجاری که پیش از این طی دو ماه از چین به افغانستان و برعکس می‌رسید، پس از اجرای این توافقنامه زمان آن به دو هفته کاهش خواهد یافت.

بیانیه می‌افزاید اجرای این توافقنامه باعث افزایش عواید و کاهش قیمت اموال وارداتی خواهد شد و همچنین زمینه استخدام هزاران نفر را در افغانستان فراهم می‌کند.

افغانستان با وجودی که فاقد شبکه ریلی است اما به طور محدود به شبکه ریلی برخی از کشورها از جمله ترکمنستان، ازبکستان و ایران وصل است.

خواست اتاق تجارت و صنایع از حکومت برای حمایت از تولیدات داخلی

وزارت صنعت و تجارت گفته است تلاش می‌کند که بازارهای داخلی و خارجی را برای بازاریابی محصولات و صنایع داخلی آغاز کند.

دریک نمایشگاه چهار روزه صنایع داخلی و سکتور ساختمانی افغانستان تاریخ 21 سنبله مسوولان اتاق تجارت و صنایع افغانستان گفتند که در صورت حمایت امارت اسلامی از تولیدات داخلی، افغانستان در آینده نزدیک در بسیاری از زمینه‌ها به خود کفایی اقتصادی دست خواهد یافت.

مسوولان وزارت صنعت و تجارت افزوده‌اند که آنها تلاش دارند تا مارکیتی را برای محصولات افغانستان در داخل کشور و کشورهای همسایه پیدا کنند و زمینه اشتراک در نمایشگاه‌ها را فراهم کنند.

با این حال، برخی از شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه افزوده‌اند که توسعه تولیدات داخلی می‌تواند باعث ایجاد اشتغال شود و کشور را به سمت خودکفایی اقتصادی سوق دهد.

در همین حال، کارشناسان اقتصادی هم‌چنان از امارت اسلامی افغانستان تقاضا می‌کنند که تولیدات داخلی و حمایت‌های صنعتی را برای حل مشکلات اقتصادی کشور گسترش دهد تا سطح فقر و بی‌کاری در کشور به صفر برسد.

علاقمندی 250 شرکت برای سرمایه گذاری در معادن آهن هرات و سرب غور

وزارت معادن و پترولیوم می‌گوید که 250 شرکت داخلی و خارجی برای سرمایه گذاری در معدن آهن ولایت هرات و معدن سرب ولایت غور ثبت نام کرده اند و به زودی شرکت‌های برنده معرفی خواهند شد. معدن آهن ولسوالی غوریان ظرفیت تولید 18 میلیون تن آهن را دارد که به چهار بلوک تقسیم شده است و همچنین معدن سرب در ولایت غور یکی از بزرگترین معادن منطقه محسوب می‌شود. وزارت معادن و پترولیوم روند ارزیابی پیشنهادات شرکت‌های علاقمنند سرمایه گذاری در این دو معدن را آغاز کرده است.

اعضای سکتور خصوصی می‌گویند که امارت اسلامی افغانستان باید تسهیلات بیشتری را برای شرکت‌های داخلی از بهر سرمایه گذاری در معادن کشور فراهم کند. کارشناسان اقتصادی همچنان می‌گویند که جذب سرمایه گذاری‌های کلان در معادن بزرگ کشور می‌تواند مشکلات اقتصادی و فقر در افغانستان را در کمترین زمان حل کند.

آگاهان اقتصادی به این باورند که استخراج منظم مواد معدنی افغانستان تنها راه حل مشکلات اقتصادی افغانستان است و از امارت اسلامی افغانستان می‌خواهند که برای جذب سرمایه گذاری خارجی نیز تلاش کند تا روند استخراج معادن با شیوه‌های جدید و رایج جهان صورت گیرد.

دهلیز ترانسپورتی از چین به افغانستان به گونه آزمایشی فعال شد

اداره خط آهن کشور گفته است که اموال چینیایی از طریق دهلیز اقتصادی که تازه بین کشورهای چین، افغانستان، ازبکستان و قرقیزستان ایجاد شده است بعد از رسیدن به قرقیزستان، بارگیری شد و در چند روز آینده به بندر حیرتان می‌رسد.

اداره خط آهن ازبکستان هم با نشر اعلامیه از آغاز فعالیت این دهلیز ترانسپورتی خبر داده و گفته است برای انتقال کالاهای تجارتي از مسیر ازبکستان تخفیف نزدیک به هفتاد درصدی را در نظر گرفته اند.

شماری از آگاهان اقتصادی هم چنان ابراز کرده‌اند که آغاز انتقال کالا از این دهلیز یک تحول بزرگ در روابط اقتصادی افغانستان با کشورهای آسیای میانه است.

در همین حال، شمار دیگری از آگاهان گفته‌اند که این کار سبب خواهد شد تا زمینه برای جلب سرمایه گذاری‌های بیشتر به افغانستان مساعد شود.

گفتنی است که این دهلیز ترانسپورتی از مسیر جاده کاشغر چین شروع به منطقه اوش قرقیزستان می‌رسد و سپس از طریق خط آهن از خاک ازبکستان به بندر حیرتان افغانستان وصل می‌شود.

یک خانم تاجر برنده رقابت داوطلبی تأمین زغال سنگ وزارت داخله شد

حافظ محمد صدیق صدیقی رییس تدارکات وزارت امور داخله تاریخ 29 سنبله گفته که رقابت داوطلبی تهیه زغال سنگ این وزارت به صورت شفاف برگزار شد که در نتیجه برنده آن یک خانم تاجر شد.

به گفته او شرکت نوبهار افضلی که از سوی داکتر عزیزه افضلی، یکی از زنان تجارت پیشه رهبری می‌شود، برنده این پروژه شده‌است.

صدیقی گفته که این پروژه چندی پیش از طرف وزارت امور داخله به داوطلبی گذاشته شده بود و چندین شرکت خصوصی در این داوطلبی با هم رقابت کردند.

در همین، داکتر عزیزه افضلی رئیس کمپنی نوبهار افضلی با رضایت از روند داوطلبی از زنان تجارت پیشه خواسته است تا در همچو پروژه‌ها اشتراک کنند.

وزارت صنعت و تجارت در آینده نزدیک 18 تَن جَلغوزه

سیاه به ایتالیا صادر می‌شود

پیش از این سکتور خصوصی شکایت کرده بود که جَلغوزه سیاه افغانستان به قیمت پایین به پاکستان صادر می‌شود و این کشور آن را تحت نظارت خود به بازارهای خارجی می‌فرستد.

از سوی هم اتاق صنایع و معادن می‌گوید که سالانه 30 هزار تَن روغن جَلغوزه سیاه در کشور تولید می‌شود و از طریق هوا و زمین به کشورهای چین، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، هند و پاکستان صادر می‌شود.

کارشناسان اقتصادی می‌گویند که اگر وزارت صنعت و تجارت مشکلات ترانزیتی صادرات افغانستان با کشورهای منطقه را حل کند، افغانستان ظرفیت بالایی برای صادرات از جمله میوه‌های خشک و تازه را دارد.

وزارت صنعت و تجارت می‌گوید که در آینده نزدیک 18 تَن جَلغوزه سیاه از مسیر زمینی به ایتالیا صادر خواهد شد.

به گفته مسؤلان این وزارت این مقدار جَلغوزه سیاه به زودی توسط یک شرکت خصوصی با استانداردهای بین‌المللی پروسس و به آن کشور صادر می‌شود. مقام‌های این وزارت می‌افزایند که صادرات جَلغوزه سیاه به کشورهای منطقه و جهان در حال افزایش است. وزارت صنعت و تجارت می‌گوید که در سه ماه نخست سال جاری به ارزش 19 میلیون دالر امریکایی جَلغوزه سیاه به بیرون از کشور صادر شده که این رقم در حال افزایش است.

به گفته مقام‌های این وزارت 18 تَن جَلغوزه سیاه نیز توسط سکتور خصوصی کشور طی چند روز آینده از مسیر زمینی به ایتالیا صادر خواهد شد. به گفته مقام‌های این وزارت سالانه 30 هزار تَن جَلغوزه سیاه در کشور برداشت می‌شود.

این در حالی است که پس از تغییر نظام در یک سال گذشته در افغانستان، صادرات میوه خشک از کشور به دلیل بسته شدن دهلیزهای هوایی متوقف شده اند.

اولین محموله تجارتي از طريق دهليز اقتصادي به افغانستان رسيد

اولين دهليز اقتصادي
ميان كشورهاي چين،
ازبكيستان، قيرغزستان و
افغانستان افتتاح شد.
پس از امضاي تفاهم
نامه دهليز اقتصادي
ميان افغانستان، چين،
قيرغيزستان و ازبكيستان
در نوزدهم سنبله سال
جاري، اولين محموله
اين دهليز اقتصادي پس
از گذشت دوازده روز به
افغانستان رسيد.

مقامات حكومتي در افتتاح اين دهليز، رسيدن اين اموال تجاري را ظرف دوازده روز از چين به افغانستان يك دست آورد بزرگ و بي سابقه مي دانند. والي بلخ در جريان اين مراسم با اطمينان دادن به كشورهاي بيروني بخصوص همسايه هاي افغانستان افزود كه حكومت امارت اسلامي به دنبال گسترش روابط مثبت با همه كشورهاي جهان است

ايجاد اين دهليز تجارتي با استقبال مسولان محلي امارت اسلامي و تاجران مواجه شده است. مسؤلان اتاق تجارت بلخ، در اين مراسم مي گويد كه اين دهليز بر علاوه كم كردن زمان واردات و صادرات روي کاهش قيمت ها نيز تاثير خواهد گذاشت. پيش از اين اموال تجارتي چين از راه كراچي پاكستان و يا هم راه چابهار هند به افغانستان مي آمد كه در کنار حدود دو ماه زمان با چالش هاي جدي تاجران را رو به رو مي كرد. گفتني است كه اين دهليز در نوزدهم سنبله سال جاري در تاشكند ميان افغانستان، چين، قيرغيزستان و ازبكيستان امضاء و قرار شد تا سه ماه بگونه امتحاني استفاده شود.

خوشبینی باغداران سمنگان از افزایش محصولات بادام

مسوولین محلی ولایت سمنگان از افزایش محصولات بادام در این ولایت خبر داده اند. به گفته مسوولین اداره زراعت آبیاری و مالرداری سمنگان، محصولات بادام نظر به سال گذشته افزایش چشمگیر داشته است.

نجیب‌الله جويا مدير ترویج میوه جات و سبزی جات ریاست زراعت آبیاری و مالرداری سمنگان گفت: «نتیجه بررسی‌ها نشان میدهد که محصولات بادام این ولایت به بیش از 4620 تن می‌رسد.»

این درحالی است که به گفته مسوولین در این ولایت سال گذشته از این ولایت، 2887 تن بادام بدست آمده بود.

مدير ترویج میوه‌جات و سبزیجات ریاست زراعت آبیاری و مالرداری سمنگان می‌گوید که به اساس محاسبه این اداره، باغداران از درک فروش محصولات شان بیش از یک میلیارد و 138 میلیون افغانی عواید بدست خواهند آورد. درحالی که باغداران سال گذشته از درک فروش محصولات شان 866 میلیون افغانی پول بدست آورده بودند.

در همین حال، تاجران میوه خشک از افزایش محصولات بادام در این ولایت اظهار خوشی کرده اند. به گفته تاجران میوه خشک، 40 درصد بادام سمنگان در بازارهای داخلی مصرف شده و 60 درصد آن توسط شرکت‌ها و تاجران به کشورهای هند، پاکستان، امارات متحده عربی صادر می‌شود.

پاکستان له افغانستان څخه د کرنیزو محصولاتو پر وارداتو تینگار څرگند کړ

په پاکستان کې وروستي ویجاړونکي اورښتونه او سیلابونه د دې لامل شوي، چې د هغه هېواد په بازارونو کې د میوو او سبزو بیې ډېرې لوړې شي. د پاکستان حکومت ویلي، چې په هیواد کې د وروستیو اورښتونو له کبله د تر کارۍ او سبزو له کمښت سره مخ دي او غواړي، چې له افغانستان او ایران څخه د سبزو، ترکارۍ او تازه میوو واردات پراخه کړي.

د افغانستان او پاکستان د گډې سوداګرۍ خونې غړي وايي، چې پاکستان ته د صادراتو پراختیا د دواړو هېوادو ترمنځ د اقتصادي اړیکو د پیاوړتیا لپاره اړین بولي؛ خو زیاته وي، چې باید د افغانستان د مارکیت اړتیاوو ته په کتو د صادراتو دا بهیر تنظیم شي. د افغانستان او پاکستان د گډې سوداګرۍ خونې اجرا ئیه مشر نقیب الله ساپی وايي: مونږ ته اړینه ده، چې پاکستان ته صادرات وکړو باید ښې اقتصادي اړیکې ولرو؛ خو د افغانستان د کورني مارکیت د اړتیاوو پوره کول باید زموږ د کارونو په سر کې وي. د افغانستان د کرنې او مالدارۍ د خونې مسوولین بیا وايي؛ پاکستان د هغو کرنیزو توکو تعرفه ټیټه کړې، چې افغانستان پخپله ورته اړتیا لري. د کرنې او مالدارۍ د خونې مرستیال میرویس حاجي زاده وايي: زما له نظره د دواړو هېوادونو ترمنځ باید د سوداګرۍ بهیر مدیریت شي؛ له پیازو پرته باید منو، انارو، کچالو ته هم باید پاکستان امتیاز ورکړي. که نه د هېواد مارکیتونه به پخپله له ستونزو سره مخ شي. د اقتصادي چارو کارپوهان هم اندېښنه څرگندوي او زیاتوي؛ که د هېواد له مارکیتونو څخه پرته له څارنې صادرات ترسره شي؛ نو ښايي مونږ خپله په کورني مارکیت کې خپله له زیاتو ستونزو سره مخ شوو.

د اقتصادي چارو شنونکی تاج محمد تلاش وايي؛ مونږ منو، چې وروستیو بارانونو پاکستان او افغانستان دواړو ته زیانونه اړولي. مونږ باید همکاري ولرو؛ خو د افغانستان د صنعت او سوداګرۍ وزارت باید په صادراتو کې هغه توکې زیات صادر نکړي، چې دوی له ستونزو سره مخ کولی شي. دوی باید صادراتې تعرفه لوړه کړي. د اقتصادي چاروکار پوهان د هېواد د مارکیتونو د مدیریت مسوولیت د صنعت او سوداګرۍ وزارت پر

غاړه اچوي. دا، چې د صنعت او سوداګرۍ وزارت د دې بهیر د مدیریت لپاره کوم تدابیر لري په دې اړه یې تر دې دمه څه ندي ویلي.

پاکستان ته له افغانستان او ایران څخه د رومیانو او پیازو رسول پیل شول

د پاکستان حکومت په دې وروستیو کې د افغانستان او ایران پر محصولاتو د ګمرکي محصول د معافیت له اعلان وروسته په تېرو څلورو ورځو کې د رومیانو او پیازو 530 لاری د تورخم له پولې تېرې کړې دي. د ګمرک یوه چارواکي د پاکستان APP خبري آژانس ته ویلي، په تېرو څلورو ورځو کې په 222 لاریو کې 6000 متریک ټنه رومیانو او په 308 لاریو کې 9 زره متریک ټنه پیاز هم وارد شوي دي. دا په داسې حال کې ده، چې د پاکستان حکومت په دې وروستیو کې له افغانستان او ایران څخه د پیازو او رومیانو پر وارداتو مالیه معاف کړې، چې پاکستانیانو ته په هېواد کې له سېلابونو وروسته ارزانه سبزیجات ورسوي. پاکستان په دې اړه هڅه کړی، چې د پولې دروازې څلیریشته کړی. خلاصې وساتې، چې د لاریو د تېرېدو بهیر ګړندی شي.

بازار ته به د اړتیا وړ ډبرو سکاره راووخې او بیې به یې راتپې شي - چارواکي

د ژمي له رارسېدو او په هېواد کې د سوند توکو د بیو له لوړېدو سره سم د کانونو او پترولیم وزارت ویلي، چې ډېر ژر به د اړتیا وړ ډبرو سکاره بازار ته راووخې او بیې به یې هم راتپې شي. د هیواد یو شمېر اوسیدونکي له چارواکو غوښتنه کوي، چې د پلازمېنې په ګډون د هېواد په یو شمېر ولایتونو کې هوا ورځ تر بلې مخ پر سرېدو ده، چې له کبله یې د سوند توکو قیمتو نه لوړ شوي دي.

دوی له چارواکو غواړي، چې د هېواد پر بازارونو خپله څارنه او نظارت ډېر کړي. د هېواد یو شمېر اوسیدونکي وايي، چې د تېلو، اوبلن ګازو، لرګیو او د ډبرو سکرو بیې د تېر کال پر پرتله دوه برابره لوړې شوې دي. د کابل ښار اوسیدونکی عزت الله وايي: د ډبرو سکرو بیې د تېر کال پر پرتله دوه برابره لوړې شوي؛ یو ټن له 8 زرو څخه 16 زره افغانیو ته پورته شوي. هیله لرو، چې د اسلامي امارت مسوولین د خلکو دغه ستونزې حل کړي. د خصوصي سکتور غړي هم څرګندوي، چې د هېواد په بازارونو کې باید د ډبرو سکرو د بیو د څارنې لپاره هڅې ګړندۍ شي.

د صنایعو او کانونو خونې غړی عبد النصیر رښتیا وايي: د ډبرو سکرو قیمتونه باید زموږ په خپلو بازارونو کې راتپې شي. اسلامي امارت باید هغه سوداګر، چې احتکار او انحصار کوي؛ باید وڅاري او د قانون منګلو ته یې وسپاري. د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت وايي، چې د هېواد بازارونو ته به ډېر ژر د اړتیا وړ د ډبرو سکاره وړ کړي او قیمتونه به هم کنټرول شي.

د کانونو او پترولیم وزارت ویاند عصمت الله برهان وايي: مونږ د هېواد په بازارونو کې د ډبرو سکرو د ستونزې د اورولو ره میکانیزم کار کوو، چې کورنیو مارکیتونو ته کافي ډبرو سکاره برابر کړو. د صنعت او سوداګرۍ وزارت ویلي، چې د قیمتونو د کنټرول بهیر یې پیل کړی او زیاتوي؛ که هرڅوک پخپلسر د ډبرو سکرو قیمتونه لوړ کړي، نو قانوني چلند به ور سره وکړي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت ویاند جواد دبیر ویلي: مونږ پر کورني مارکیت څارنه لرو. د ډبرو سکرو قیمت باید ټیټ وي؛ ځکه مونږ د کورني مارکیت په ډبرو سکرو هیڅ ډول تعرفه نده وضع کړې، نو باید قیمتونه لوړ نه وي. د اقتصادي چارو کار پوهان هم د افغانستان له اسلامي امارت څخه غوښتنه کوي، چې د سوند توکو د کنټرول لپاره جدي نظارت پیل کړي، چې ځینې فرصت طلبو سوداګرو د نا قانونه هجو مخنیوی وشي.

افغانستان، ازبکستان، چین او قرغزستان د گډ اقتصادي

دهلیز جوړولو هوکړه وکړه

د افغانستان، ازبکستان، چین او قرغزستان استازيو د جمعې پر ورځ د وږي 18 په تاشکند کې د سوداګرۍ د پراختیا لپاره د پټلۍ ګاډي د نوي اقتصادي دهلیز د جوړولو تړون لاسلیک کړ.

چارواکو ویلي؛ د دغه دهلیز له لارې به سوداګریز توکي له چین څخه قرغزستان، له قرغزستان څخه ازبکستان ته او د ازبکستان د پټلۍ له لارې د افغانستان بلخ ته رارسېږي. مسوولین وايي، چې د افغانستان تولیدات او ترانزیت به له یاد اقتصادي دهلیز څخه تر چین پورې په لنډو ورځو کې رسېږي. د دغې درې میاشتني تجربوي هوکړې له مخې به له چین څخه بار وړونکی ریل اړوند مالونه قرغزستان او بیا د ازبکستان له لارې افغانستان ته رارسوي. د افغانستان د اوسپنيزې پټلۍ ادارې د یکشنبې پر ورځ تائید کړه، چې ریل یا پټلۍ ګاډی به په بلخ ولایت کې درېږي. د افغانستان صادراتي توکي به هم له همدې لارې چین ته ځي.

د افغانستان د اوسپنيزې پټلۍ ادارې ویلي، چې دغه دهلیز به د لېږد رالېږد څو وجهي سیستم هم ولري؛ خو ډېر تمرکز به یې د ریل او پټلۍ ګاډي له لارې د توکو پر لېږد وي. په تیرو وختونو کې، مالونه اکثراً په لاریو کې د ځمکې له لارې چین ته لیږدول شوي، چې نږدې دوه میاشتې وخت یې نیولی؛ خو د نوې هوکړې له مخې به د پټلۍ ګاډي دهلیز مالونه په دوه اوونۍ کې لېږدوي. چارواکي وايي، د توکو د لېږد د وخت له کمېدو سره به د توکو بیې راټیټې او افغانانو ته به هم د کار زمینه برابره شي. د افغانستان د اوسپنيزې پټلۍ ادارې زیاته کړې؛ د پټلۍ ګاډي له لارې به د وارداتو او صادراتو د لېږد رالېږد تعرفه هم د پام وړ کمی ولري. که څه هم افغانستان د پټلۍ ګاډي شبکه نلري؛ خو د ترکمنستان، ازبکستان او ایران په ګډون د یو شمېر هېوادونو د پټلۍ ګاډو له شبکې سره نښلېدلی دی.

کورني تولیدات حکومتی ملاتړ ته اړتیا لري

د افغانستان د صنایعو او کانونو خونې مسوولینو ویلي؛ که حکومت له کورنیو تولیداتو ملاتړ وکړي، نو په نږدې راتلونکي کې به افغانستان په زیاتو برخو کې اقتصادي ځان بسیاینې ته ورسېږي. په کابل کې د هېواد د کورنیو صنایعو او ساختماني توکو څلور ورځیني نندارتون پرانستل شو. په دې نندارتون کې د هېواد په لسگونه صنعتکارانو خپل تولیدات نندارې ته ایښي دي. دوی وايي، د کورنیو تولیداتو لپاره نندارتونونه خورا مهم دي، چې باید دې برخې ته پام راوړول شي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې غړی خانجان الکوزی وايي: که زموږ کورنیو تولیداتو ته مناسب نندارتون ځایونه جوړ شي، نو موږ کولی شو د هېواد تولیداتو ته زیاته پراختیا ورکړو. هیله لرو، چې دې برخې ته پوره پاملرنه وشي. د صنایعو او کانونو خونې مشر شېر باز کمین زاده وايي: زه باوري یم، چې کورني تولیدات کولی شي ستونزې اوارې کړي. موږ ته دې په کورنیو او بهرنیو نندارتونونو کې ونډه را کړل شي. د نندارتون یو شمېر برخوال وايي، چې د کورنیو تولیداتو پراختیا کولی شي په هېواد کې کار رامنځته او هېوادوال د اقتصادي ځان بسیاینې لوري ته وهڅوي.

د نندارتون ګډونوال عبد الرحمان ویلي: نندارتونونه کولی شي، چې کورنیو تولیداتو ته د بازار موندنې په برخه کې مثبت اغېزه رامنځته کړي. موږ اوس د سیمې په کچه ستندرد تولیدات لرو. د صنعت او سوداګرۍ وزارت مسوولین بیا د خصوصي سکتور دا اندېښنې پر ځای بولي او وايي، چې هڅه کوي په کوردننه او ګاونډ هېوادونو پر کچه افغان تولیداتو ته بازار موندنه او په نندارتونونو کې د ګډون زمينه برابره کړي. د صنعت او سوداګرۍ وزیر نورالدین عزیزي وايي: موږ هڅه کړې، چې د دوبي، ازبکستان او چین په نړیوالو نندارتونونو کې د بازار موندنې لپاره افغان تولیداتو ته ونډه ورکړو. د اقتصادي چارو کارپوهان هم د افغانستان له اسلامي امارته غوښتنه کوي، چې د هېواد اقتصادي ستونزو د اوارولو لپاره باید له کورنیو تولیداتو او صنایعو ملاتړ پراخ کړي، چې په هېواد کې د فقر او بې کارۍ کچه صفر ته ورسېږي.

د چین- افغانستان د نوي اقتصادي دهليز له لارې پر کانتینرونو بار ریل حیرتان ته راروان شوی

د چین، کرغزستان، ازبکستان او افغانستان د نوي جوړ شوي آزمایشي دهليز له لارې پر کانتینرونو بار ریل گاډی د حیرتانو ریل تمخي ته راروان شوی دی.

د افغانستان د ریل پتلی- ادارې ویلي؛ د افغانستان، ازبکستان، کرغزستان او چین هېوادونو تر منځ د نوي جوړ شوي اقتصادي دهليز له لارې به پر چينايي توکو بار ریل کرغزستان ته له رسیدو وروسته په راتلونکيو څو ورځو کې د حیرتان بندر ته راورسيري.

د باروړونکي ريلي ادارې د څرگندونو له مخې؛ د سېپتمبر پر ديارلسمه نېټه دوه لومړنيو کانتینرونو د چین له کاشغر ښار وټلی دی.

دغه د لېږد رالېږد آزمایشي پړاو به تر 3 میاشتو روان وساتل شي.

دا راپور د کرغزستان ملي ریل چلوونکي تیمیر ژولو هم تائید کړی دی. دغه نوی دهليز د زمري / اگست په میاشت کې د منځنۍ آسیا د هېوادونو د ریل پتلی- د شرکتونو او د چین د ژي جیانگ د ریل پتلی- نړیوال لوژستیک اتحادیې لخوا اعلان شوی دی.

کورنیو چارو وزارت ته د ډبرو سکرو رسولو سیالي یوې میرمنې وگټله

د کورنیو چارو وزارت چارواکو څرگنده کړې؛ دغه وزارت ته د ډبرو سکرو د رسولو د داوطلبۍ په سیالۍ کې یوه سوداګره ښځه بریالۍ شوې ده.

د کورنیو چارو وزارت د تدارکاتو رییس حافظ محمد صدیق صدیقی د تلې پر نهه ویشتمه ویلي، چې د ډبرو سکرو د تدارکاتو د داوطلبۍ سیالي رڼه ترسره شوې، چې په پایله کې یې یوه سوداګره میرمنه بریالۍ شوې ده.

د نوموړي د څرګندونو له مخې؛ د نوبهار افضلي شرکت، چې مشري یې یوه سوداګره میرمن داکتره عزیزه افضلي لري؛ دغه پروژه گټلې ده.

صدیق صدیقی ویلي؛ د کورنیو چارو وزارت د دغې پروژې د داوطلبۍ لپاره هڅې څه وخت مخکې پیل شوي او څو خصوصي شرکتونو په دې داوطلبۍ کې سیالي وکوله.

هغه وایي: د اصولو له مخې؛ مونږ سوداګرو او د شرکتونو لرونکیو ته بلنه ورکړې وه، چې په کې ښځینه سوداګرو هم برخه اخیستې وه او ټولو یې خپل وړاندیزونه راوړي وه او بهیر یې ښه روڼ ترسره شو. د دې داوطلبۍ په پایله کې، گټونکی شرکت هغه شرکت دی، چې یوه ښځه یې مشري لري او د دې داوطلبۍ گټونکې وپېژندل شوه.

د نوبهار افضلي شرکت مشرې داکترې عزیزه افضلي د داوطلبۍ له بهیر څخه خوښي څرګنده کړه او له سوداګرو میرمنو یې وغوښتل، چې په د دغه راز پروژو په سیالیو کې ونډه واخلي.

په نږدې راتلونکې کې به 18 ټنه جلعوزي د ځمکې له لارې ایتالیا ته صادر شي

باید د صنعت او سوداګرۍ وزارت د صادراتو لپاره زمینه برابره کړي. د اقتصادي چارو کارپوهانو ویلي، چې که د صنعت او سوداګرۍ وزارت د سیمې له هېوادونو سره د افغانستان د صادراتو د ترانزیت ستونزې اوارې کړي؛ په افغانستان کې د وچې او تازه میوو په ګډون د صادراتو لپاره پوره وړتیا شته.

د اقتصادي چارو شنونکي تاج محمد تلاش وايي: اروپایي بازارونو ته د هېواد د جلعوزیو رسول ډېر اړین دي. د جلعوزیو تر څنګ مونږ په هېواد کې نور اړین سوداګریز او صادراتي توکي لرو، چې باید صادراتو ته یې زمینه برابره شي.

د افغانستان د جلعوزیو په ګډون د دغه هېواد نوره وچه میوه په چین کې ښه بازارونه لري. چینایي سرچینو له دې مخکې ژمنه کړې وه، چې له افغانستان سره د توکو په صادراتو کې مرسته کوي.

دا په داسې حال کې ده، چې په افغانستان کې د تېر یو کال راپدېخوا د نظام له بدولون وروسته د هوایي دهلېزونو له بندېدو سره له دغه هېواد څخه د وچې میوې صادرات ټکنې شوي دي.

د صنعت او سوداګرۍ وزارت وايي؛ په نږدې راتلونکې کې به د افغانستان اته لس ټنه جلعوزي د یوه خصوصي شرکت لخوا د نړیوال پروسس له معیار سره سم ایتالیا ته صادر شي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت وايي، چې د روان کال په لومړۍ ربع کې بهر ته د 19 میلیون امریکایي دالرو پر ارزښت جلعوزي صادر شوي او دا شمېرې د لوړېدو په حال کې دي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت وايي، چې په هېواد کې هر کال د جلعوزیو 30 زره ټنه حاصلات راټولېږي. له دې مخکې خصوصي سکتور شکایت کړی و، چې د افغانستان جلعوزي په ټیټه بیه پاکستان ته صادريږي او هغه هېواد یې له پروسس وروسته په خپل نوم بهرنیو مارکیټونه ته لېږي.

د صنعت او سوداګرۍ وزارت د څرګندونو له مخې؛ په افغانستان کې هر کال د جلعوزیو 30 زره ټنه حاصلات راټولېږي او د هرې میاشتې له تېرېدو سره د سیمې او نړۍ هېوادونو ته د جلعوزیو صادرات د زیاتوالي په حال کې دي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت ویاند عبدالسلام آخوندزاده جواد وايي: دا نوي صادرات به د ځمکې له لارې لومړی له افغانستان څخه ترکیبې او له تر کیبې بیا ایتالیا ته صادريږي او مونږ په کور دننه اوس د دې وړتیا لرو، چې خپل تولیدات اروپایي بازارونو ته ستندرد پروسس کړو. د افغانستان د صنایعو او کانونو خونې غړیو د معلوماتو له مخې، افغانستان هر کال 30 زره ټنه جلعوزي تولیدوي، چې په تېرو کلونو کې چین، سعودي عربستان، متحده عربي امارات، هند او پاکستان ته د هوا او ځمکې له لارې صادريږي. د کابل د صنایعو او کانونو خونې اجرائیه رییس محمد کریم عظیمي وايي: مونږ ایتالیا ته د افغان جلعوزیو صادرات اړین بولو اوس په افغانستان کې د صادراتو په برخه کې پوره وړتیاوې لرو.

د ماليې وزارت د مالياتي تېښتې د مخنيوي او د خوراکي توکو د بيو د ټيټوالي لپاره، پر کسبگرو او هټۍ والو ماليه له يونيم سلنې نيم سلنې ته راټيټه کړې ده. د ماليې وزارت سرپرست هدايت الله بدري وويل: «د ماليې وزارت به پر کسبگرو او هټۍ والو په بې سارې ډول ماليه راټيټه کړي»

د ماليې وزارت له کسبگرو غواړي چې د خپلو عايداتو راپور په رڼه توگه وړاندې کړي. دغه وزارت وايي چې له فساد سره به په جدي توگه مبارزه وکړي. د عوايدو عمومي رييس معراج محمد معراج وايي: «د مالياتو نورم له يونيم فيصد نه نيم فيصد ته راټيټ کړ، دوی چې کوم ماليات مخکې ورکول اوس به د هغه درېيمه برخه ورکوي. مور 66 فيصده ماليات ورته معاف کړل.»

د رياست الوزراء اداري مرستيال ډاډ ورکوي، چې ماليات به په رڼه توگه په اړينو پروگرامونو کې ولگول شي. د رياست الوزراء اداري مرستيال عبدالسلام حنفي وويل: «هڅه بايد وکړو چې د توکو په پلور کې د مالياتو کموالی په پام کې ونيسو» د صنعت او سوداگرۍ وزارت سرپرست نورالدين عزيزي هم څرگندوي: «هغه ډله چې د ماليې وزارت له خوا گومارل شوې الحمدالله ستاسو له يوې يوې افغانۍ حساب اخلي.» د ماليې وزارت د معلوماتو له مخې، تر دې وړاندې هټۍ والو او کسبگرو د خپل کارو بار يونيم سلنه ماليه ورکوه او دغه وزارت په هېواد کې د اقتصادي ودې په موخه پر هټۍ والو او کسبگرو ماليه راټيټه کړې ده.

د پاکستان لومړی وزیر شهباز شریف زیاتوي: «پاکستان له نړۍ والې ټولنې غواړي چې، د افغانستان لپاره د اقتصادي او بشري مرستو په موخه د ملګرو ملتونو د عمومي منشي د 4 اعشاریه 2 میلیارد ډالرو غوښتنې ته مثبت ځواب ورکړي او همداراز د افغانستان شتمنۍ چې، د بانګي سیستم د ښه والي لپاره ډېرې مهمې دي، هم ازادې کړي.» د امریکا د پراختیایي ادارې مسوولانو ویلي چې، امریکا د 2021 کال له اګست میاشتې تر اوسه د څه باندې یو اعشاریه یو میلیارد ډالرو په ارزښت له افغانستان سره بشري مرستې کړې دي.

د امریکا د بهرنیو چارو وزارت ویلي دي چې هېواد یې له افغانستان سره د 327 میلیون ډالرو مرسته کوي او ټاکل شوې ده چې دغه پیسې د بېرنیو مرستو، سرپناه او روغتیا په برخه کې په دغه هېواد کې ولګول شي. ویل کېږي چې له دې منځه څه باندې 200 میلیون ډالره به یې د امریکا د پراختیایي ادارې او نږدې 120 میلیون به یې د امریکا د پناه غوښتونکو او کډوالو د جمعیت د دفتر له لوري په افغانستان کې ولګول شي. د امریکا د بهرنیو چارو وزیر انټوني بلنکن څرګندوي: «د امریکا دغه بشري مرستې به په افغانستان او ګاونډیو هېوادونو کې د بشرپاله نړۍ والو بنسټونو له لارې د بشري وضعیت پر وړاندې د مبارزې له روان بهیره ملاتړ وکړي» د هېواد اقتصاد وزارت د امریکا له دغې مرستې هرکلی کړی دی. د اقتصاد وزارت مسلکي مرستیال عبداللطیف نظري وايي: «د امریکا نوې مرستې کولای شي د سترو اقتصادي پروژو، د کورنیو بنسټونو د صنایعو ملاتړ، او همدارنګه د هېواد د اقتصادي بیخ بنسټونو او د زیربناوو د پیاوړتیا لپاره ولګول شي.» له بل لوري د پاکستان لومړي وزیر د ملګرو ملتونو په عمومي اسامبله کې د افغانستان د شتمنیو د ازادېدو غوښتنه وکړه.

په هېواد کې د کوکنارو د کښت له بندېدو وروسته، په اروزگان ولایت کې کروندګرو په لومړي ځل کونځلې کرلې دي. عید محمد او د دې ولایت یو شمېر نور کروندګر وايي، هیله لري چې سړ کال د کونځلو ښه حاصل تر لاسه کړي. عید محمد چې په ترینکوټ کې یې پر اووه جریبه کرنیزه ځمکه کونځلې کرلې وايي: «ما کونځلې کرلې، دومره مې روزلې نه دي، خو حاصل یې ډېر سم کړی دی.» کروندګر له سرپرست حکومته غوښتنه کوي چې له دې بوټي د لښه حاصلاتو تر لاسه کولو په پار دې دوی ته روزنه او د بازار موندې په برخه کې ورسره مرسته وکړي.

یو کروندګر ولي داد وايي: «کله چې تریاک بند شول، موږ دې کښت ته مخه کړه، موږ د حکومت مقابل کې نه درېږو او د کونځلو کښت کوو.» یو بل کروندګر جانان وايي: «حاصلاتو ته بازار راپیدا کړئ او موږ ته عامه پوهاوی وکړي.» اخوا د کرنې ریاست مسوولان او همداراز د کرنیزو توکو یو شمېر کارپوهان وايي، د کنجدو کرکبله په ارزگان کې د کروندګرو لپاره یوه نوې او تازه تجربه ده چې به دودولو سره به یې د کروندګر پر اقتصادي وده مثبت اغېز وکړي. د مسوولانو په خبره، هڅه کوي چې د کروندګرو حاصلاتو ته مناسب بازار پیدا کړي. د کرنې ریاست د کرنیزو چارو امر قدرت الله حمیدي وايي: «موږ د هر کال د کونځلو لپاره د وزارت په کچه لازم پلان لرو چې هر ولایت خپله سهمیه لري او هر ولایت ته خپله سهمیه په پلان کې نیول کېږي.» د روزگان پوهنتون د کرنې پوهنځي رییس عبدالشکور کریمي وايي: «په دې لحاظ سره دلته په اروزگان ولایت کې یې کرنه ډېره زیاته شوې او دا بازار ته په ډېرې اسانۍ سره وړاندې کېږي او اوس یوه ښه بیه هم لري.» د مسوولانو په خبره په روزگان ولایت کې 85 سلنه وګړي په کرنه او مالدارۍ بوخت دي او له همدې لارې د خپل ورځني ژوند اړتیاوې پوره کوي.

Finance ministry collects 151 billion AFN in last year officials

The Ministry of Finance says that in the first quarter of the current fiscal year, they managed to collect 74 billion Afghani and the budget has been set at 231 billion Afghani.

The leadership of the ministry said in its annual reporting meeting Tuesday, that all the systems of the ministry have been reactivated, the decisive fight against administrative corruption has started and the sources of income have been consolidated, adding that it has also paid back loans totaling 1.4 billion AFN to international organizations. In the past year, the total amount of money collect was 151 billion AFN, officials said. "For the first time in the country's history, we have prepared a budget using domestic revenues, and in this budget document, unnecessary expenses have been avoided and we have budgeted for some necessary construction projects," said Hedayatullah Badri, Finance Minister.

The ministry also said that compared to the first days of the establishment of the Islamic Emirate, revenue has increased and the level of economic activities in the country has risen. The cases of a number of people who have been arrested on charges of corruption in this ministry have been sent to judicial organs, the ministry said. At the same time, to encourage investors and taxpayers, the ministry has waived tax offenses over the previous years and reduced the tax rate of unions from 1.5 to 0.5 percent.

Pakistan to import fruits and vegetables from Afghanistan

Pakistan is hoping to import fruits and vegetables from Afghanistan to help ease shortages caused by recent floods. Officials have said the recent floods have destroyed farmlands in many areas and caused the price of fruits and vegetables to increase across the country.

Pakistan's commerce minister said the country's government is close to signing an agreement to import vegetables and other foodstuffs from Iran and Afghanistan.

Afghanistan's private sector however said that although they want to expand trade with Pakistan, their priority is to take care of Afghanistan's domestic needs.

Officials from the Afghanistan Chamber of Agriculture and Livestock said that Pakistan has reduced customs tariffs for agricultural products which Afghanistan needs itself. Therefore, there is a need for the Ministry of Industry and Trade to seriously monitor the export process so that Afghanistan does not face a shortage of vegetables and fruits.

Vegetable prices have tripled in some Pakistan cities.

At the same time, economic experts said that due to the recent floods in Afghanistan, people in the country will also face food shortages.

Afghanistan hopes to join CPEC

Afghan Minister of Commerce and Industry has said that Afghanistan should be included in the multibillion-dollar China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) infrastructure project.

“In talks we had with China, it was mentioned that we should be partner with China in the Belt and Road Initiative and China-Pakistan-Economic Corridor and other programs that China has at the international level,” Nouruddin Azizi said in an interview with China’s CGTN.

“As a good neighboring country, we hope that Afghanistan will also participate in these programs with the help of China. If possible, we hope to connect Afghanistan with China through Pamir,” Azizi said.

He said that doing so will be crucial in strengthening the economy of both the countries.

The minister also expressed hope that Chinese companies will help extract minerals in Afghanistan, including Mes Aynak copper.

The Belt and Road Initiative is a global infrastructure development strategy adopted by the Chinese government in 2013 to invest in nearly 150 countries and international organizations. It seeks to rekindle ancient Silk Road trade routes linking China with Europe and Africa

CPEC is a central part of the Belt and Road Initiative, under which Beijing has pledged over \$60 billion for infrastructure projects in Pakistan, much of it in the form of loans.

Duty-free tomatoes and onions from Afghanistan, Iran start arriving in Pakistan

A total of 530 trucks carrying tomatoes and onions have crossed the border at Torkham in the past four days, after the Pakistan government recently agreed to waive customs duty on the produce from Afghanistan and Iran.

A customs official told Pakistan's APP news agency, that in the last four days, 6,000 metric tons of tomatoes were imported in 222 trucks and 9,000 metric tons of onions in 308 trucks were also imported. This comes after the Pakistan government recently waived the duty on onion and tomato imports from Afghanistan and Iran in order to provide Pakistanis with affordable vegetables following the catastrophic floods in the country.

Pakistan has also moved to keep the border crossing open 24/7 so as to speed up the clearance process for trucks.

Officials dismiss concerns over shortage of coal during winter

Amid a rise in the level of coal exports, Afghan officials on Tuesday dismissed concerns that there will be a shortage of coal on the local market for heating during the winter months.

“We assure the citizens that coal will be available in all cities at a very low price. They should not worry,” said Esmatullah Burhan, a spokesman for the Ministry of Mines and Petroleum.

He warned that legal action will be taken against those who sell coal at a higher price.

Afghanistan exports about 10,000 tons of coal a day to Pakistan.

The price of coal has increased in Afghanistan in recent months. “The price of coal has doubled this year. We want the government to reduce the prices. If the situation remains the same, people cannot buy it” said Ezatullah, a Kabul resident.

A member of the Chamber of Industries and Mines suggested that there is also hoarding of coal.

“If the prices go up, people undoubtedly can’t buy coal for heating. I think exports should be checked and also the market should be seriously monitored and the government should crack down on hoarding,” said Abdul Naseer Roshtia, a member of the Chamber of Industries and Mines.

Jawad Dabir, a spokesman for the Ministry of Industry and Commerce, said that the ministry monitors the prices, not only in the capital, but also in provinces.

IEA signs final agreement with UAE-based Company to run Afghan airports

The Islamic Emirate of Afghanistan announced Thursday it has signed the third and final agreement for the running of Afghanistan's airports with GAAC Holding, which will include air space control. The contract with the UAE Company is for 10 years, Ghulam Jelani Popal, deputy head of Afghanistan's Ministry of Transport and Civil Aviation said at a press conference.

He said the IEA had already signed contracts with GAAC over ground services and security. Ibrahim Moarafi, the General Manager and Regional Director of GAAC told reporters in Kabul that it would encourage major international airlines to return to Afghanistan.

"We also believe this is a significant development as it will bring economic benefits in terms of job creation," he said. Afghanistan's Deputy Prime Minister for Economic Affairs Mullah Abdul Ghani Baradar said at the event that Afghanistan's self-reliance and economic development was the IEA's priority, "and to achieve this goal, two important contracts were signed with GAAC Holding in the fields of ground services and aviation security."

"As a result, in addition to the collection of revenue, job opportunities were provided to many citizens," said Mullah Baradar. He also said this move would lead to the increase of international flights to Afghanistan, which would have positive effects on increasing trade and transit. "With the signing of this agreement, basic steps will be taken to standardize important parts of the airport, train experts, ensure flight safety and collect revenue," said Mullah Hamidullah Akhundzada, Ministry of Transportation and Aviation.

Morafi, from GAAC said: "It is a matter of pleasure that today an agreement for air navigation services was signed with the Islamic Emirate of Afghanistan, and based on this agreement, we will work to increase the capacities and equip the necessary departments.

"We are determined to provide standard services to exporters and importers as per international conventions, in addition to increasing international flights."

The agreements would help ease Afghanistan's isolation from the outside world, and allow for an increase in cargo and commercial passenger flights into the country.

New railway corridor to link Afghanistan and China

Representatives from Afghanistan, Uzbekistan, China and Kyrgyzstan signed an agreement in Tashkent on Friday to establish a new economic railway corridor to boost trade for Afghanistan.

A trial period of three months will see freight trains from China deliver goods to Afghanistan via Kyrgyzstan and then Uzbekistan. The trains will stop in Balkh province, Afghanistan's Railway Authority (ARA) confirmed Sunday.

Exports of Afghan goods will follow the same route to China.

ARA said the corridor will have a multi-modal transport system including trucks but the focus will be on transporting goods via rail.

In the past, goods have been mostly transported in trucks overland to and from China taking roughly two months. But with the new railway corridor in place the traveling time is expected to be only two weeks, said ARA.

The authority said with the reduced delivery time, prices of goods will also hopefully come down and more job opportunities for Afghans will be created.

ARA also stated that import and export tariffs would be reduced significantly on goods being transported by rail.

Expo opens in Kabul in bid to help boost local economy

Officials from the ministry of commerce and industry said Monday they are trying to find markets for Afghan products both domestically and in neighboring countries, and that they are looking at ways for Afghan traders to participate at expos.

Speaking at an expo that opened in Kabul on Monday, officials said the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) supports the domestic production and manufacturing sector in the hope that the country will in time achieve full economic self-sufficiency.

A number of traders exhibiting at the Kabul expo said that such initiatives can help grow domestic production which in turn will lead to job opportunities.

These traders and economic experts have again called on the IEA to support the production and manufacturing sectors in order to help end Afghanistan's economic crisis and high unemployment rate. Khan Jan Alokozay, a member of the Afghanistan Chamber of Commerce and Investment (ACCI) meanwhile said that Afghanistan lacks a permanent expo center and suggested it was time one was established.

"We don't have an exhibition center in Afghanistan, so I hope that the Commerce and Industry officials in cooperation with the Islamic Emirate should establish a permanent exhibition center in Afghanistan," he said

250 companies submit bids for iron, lead mines in Afghanistan

Afghan Ministry of Mines and Petroleum said this week that 250 domestic and foreign firms have submitted their bids for the iron mine in Herat and lead mine in Ghor province.

Esmatullah Burhan, a spokesman for the Ministry of Mines and Petroleum, said that it is evaluating the bids and will soon announce the winners.

The iron ore in Herat's Ghoryan district is estimated to hold 18 million tons of iron. The lead mine in Ghor is also considered to be one of the largest lead mines in the region.

"The government will collect a good amount of revenue from it. Hundreds of thousands of jobs will be generated directly or indirectly," said Burhan.

Private sector members say IEA should prefer domestic companies over foreign firms for investment in the mining sector.

"It is in the plan of IEA to prefer the domestic companies. Domestic companies would initially bring small companies and then big companies to make major investment in Afghanistan," said Sherbaz Kaminzada, head of Chamber of Industries and Mines.

"Considering the existing situation, I think it will benefit the Afghan economy because it will help reduce unemployment, increase tax and find markets for our minerals," said Taj Mohammad Talash, an economic expert.

Afghanistan possesses a wealth of nonfuel minerals whose value has been estimated at more than US\$1 trillion.

However, this sector has remained largely untouched as the former government was never able to successfully regulate the industry. For generations, the country has been renowned for its gemstones – rubies, emeralds, tourmalines and lapis lazuli. Economic experts believe attracting investments in the major mines would help address economic challenges and poverty in the country.

First containers on the move on new China-Afghanistan corridor

Several containers are currently on the move to test the newly established China-Kyrgyzstan-Uzbekistan-Afghanistan corridor.

Rail Freight reported the first 2 containers left the Chinese city of Kashgar on 13 September.

The trial period is to last 3 months.

This was confirmed by the Kyrgyz national rail operator Kyrgyz Temir Zholu. The new corridor was announced in August by the railway companies of Central Asian countries, and Chinese logistics company Zhejiang Union of Railway International Logistics, Rail Freight reported.

Afghan businesswoman wins tender to supply Mol with coal

Hafiz Mohammad Sediq Seddiqi, the head of procurement of the Ministry of Interior Affairs, said on Tuesday that a company owned by an Afghan woman won the tender to supply coal to central police departments.

According to Seddiqi, Nawobahar Afzali Company, which is owned by Dr. Aziza Afzali, bid for the tender and won it in a fair and transparent process. Seddiqi said a number of private companies bid for the tender.

“According to the principles, we had invited businessmen and company owners, among whom the woman also participated, and they all brought their offers, and the tendering process was held in a transparent manner, and as a result of this tendering, the winning company is a company that belongs to a woman and she won this tender,” said Seddiqi.

Afzali meanwhile said she was happy she won the tender and said she was satisfied with the process. She urged other businesswomen to also bid for tenders.

“The process was transparent and I was able to be one of the winners of this process and women who are in business, professionals, can participate in this process,” said Afzali.

History in the making as 18 tons of pine nuts to be shipped overland to Italy

The Ministry of Industry and Trade said Thursday that a local company was preparing to export 18 tons of pine nuts to Italy overland. According to ministry officials, the private company meets international standards and will dispatch its consignment within the next few days.

Officials also said in the first three months of this year, \$19 million worth of pine nuts was exported and that there is a growing demand for the local produce. It is estimated that Afghanistan harvests around 30,000 tons of pine nuts every year. However, this Italian-bound consignment will for the first time be shipped overland via Turkey.

"This is a new export by land, which will be exported from Afghanistan to Turkey first, and then to Italy, and now we have the capacity to prepare our products according to the standards of European markets," said Abdulsalam Akhundzada Jawad, the spokesman of the Ministry of Industry and Trade. In the past, pine nut distributors have complained about the export process as the produce was first sent to Pakistan and from there sold on to international buyers.

The Chamber of Industries and Mines says that 30,000 tons of pine nut oil is produced annually in the country and is exported to China, Saudi Arabia, United Arab Emirates, India and Pakistan by air and land. "We consider it important to export Afghan black pine nuts to Italy, and since there is a high export capacity in Afghanistan, the Ministry of Industry and Trade should provide the conditions for export," said Mohammad Karim Azimi, executive director of the Kabul Chamber of Industries and Mines.

Economic experts say that if the Ministry of Industry and Trade solves the transit problems faced by exporters, Afghanistan will be able to substantially increase sales of dry and fresh fruits to international markets.

"Exporting black pine nuts to European markets is very important. Besides black pine nuts, we have other very important trade and export items in the country, which should be provided for export, which is considered very important for the Afghan economy," said Taj Mohammad Tala, an economic analyst.

Following the collapse of the former government, air cargo corridors used for exporting fresh produce were stopped. However, business owners are hopeful that newly launched overland trade corridors will now fill the gap and open up even wider markets.

New road, rail link sees Chinese cargo arrive in Hairatan after only 11 days

The first load of freight from China to Afghanistan on a new road and rail route transiting Central Asia arrived in Hairatan, in northern Afghanistan, on Thursday. Twelve containers, carrying mostly vehicle parts, took only 11 days to reach Afghanistan.

The new multimodal route starts in China's northwestern Xinjiang province then passes through Kyrgyzstan and Uzbekistan before entering Afghanistan. The cargo traveled along the first stage – around 500 kilometers from the city of Kashgar in Xinjiang to Osh in southern Kyrgyzstan – by road since there is no rail link, although one is planned eventually.

The first containers left Kashgar on September 13, the RailFreight.com website reported. At Osh, the cargo was loaded onto trains to link up with Uzbekistan's rail network across the border in Andijan. They then crossed eastern Uzbekistan and headed south into Afghanistan to arrive at Hairatan, which links with the northern Afghan city of Mazar-e-Sharif along an Uzbek-built railway line.

The journey on the new route took only 11 days – compared to one to three months for the current route used to send cargo from China to Afghanistan through Pakistan via the seaport of Karachi and overland.

China and Afghanistan have been trying to get a rail connection off the ground for years.

In 2016, the first cargo train traveled from China to Hairatan through Kazakhstan and Uzbekistan, loaded with textiles and household goods. But it took another three years before any cargo moved back along the route to China, when a train loaded with talcum powder made the journey in 2019.

The route across Kyrgyzstan and Uzbekistan is now undergoing a three-month pilot, and should eventually carry some 4,000 containers annually.

Samangan almond farmers happy with this year's yield

Samangan officials said local farmers have reported a substantial increase in almond crops and that they collectively stand to earn more than 1.1 billion Afghani from this year's harvest.

Samangan Agriculture, Irrigation and Livestock Department director Najibullah Joya said: "During the last few days, the officials of this department have visited various parts of the province, where the most almond orchards are located."

He said the estimated volume to be harvested will be about 4,620 tons, compared to last year's 2,887 ton harvest. "According to their calculations, gardeners will earn more than 1.1 billion Afghani from the sale of almond crops," he said.

Meanwhile, dried fruit and nuts traders welcomed the increase.

One trader, Haji Naqibullah, from Aybak city said: "This year, Samangan almonds have a high yield," adding that he has bought more than 50 tons of almonds already from farmers and sold them on.

Samangan officials said 40% of Samangan almonds are sold domestically while 60% are exported by companies and traders to India, Pakistan, and the United Arab Emirates.

منابع ماهنامه

1 www.tolonews.com

---

2 <https://1sada.com>

---

3 www.bbc.co.uk/news

---

4 www.thebanker.com

---

5 www.dawa.com

---

6 www.bokhdinews.com

---

7 www.avapress.com

---

8 <https://ariananews.af>

---

9 <https://af.sputnknews.com.af>

چشم انداز اقتصادی افغانستان

صاحب امتیاز: موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان (AELSO)

مدیر مسئول: محمد خالد رامزی

سر دبیر: عبدالقاهر بهشتی

ویراستاران: سارا فرجام و وحیدالله راشد

گزارشگر: محمد منصور قیومی

صفحه آرا: خواجه الهام رستمی

پذیرش مقاله‌ها: Publications@aelso.org

نشانی: 1001 ناحیه سوم، کابل، افغانستان

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادی لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

د افغانستان د اقتصادی او حقوقی مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization